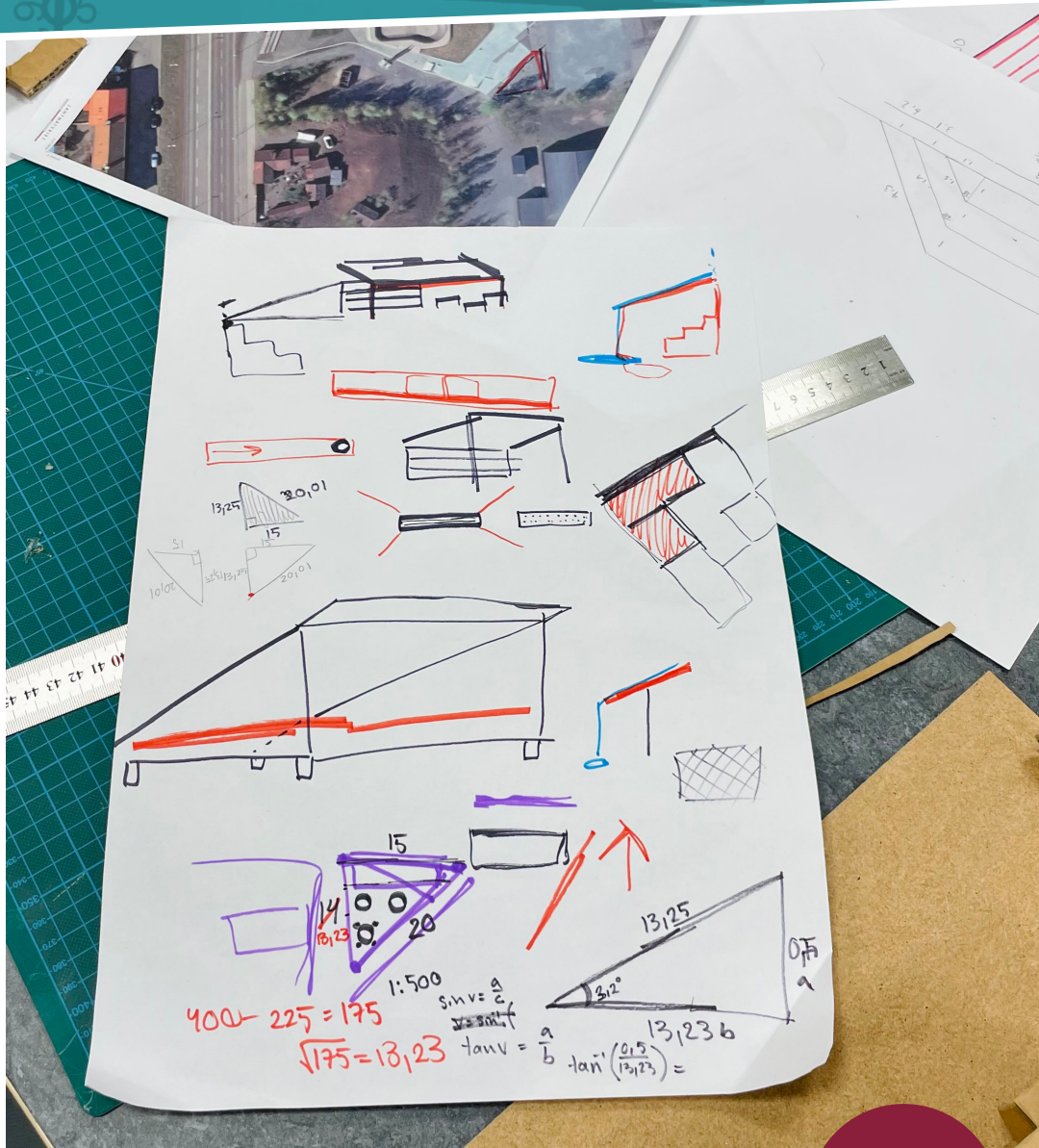

På höstlovet fick deltagarna bland annat jobba med olika tillägg för skateparken i Falun.

Välkommen till Dalaingenjör!

Under läsåret 22/23 träffas ett 50-tal ungdomar under åtta lov-dagar för att delta i studiebesök, workshops och andra intressanta aktiviteter. Temat för Dalaingenjör 22/23 är *Arkitektur och hållbart byggande*. Oavsett om du är deltagare, förälder eller samverkanspartner kan du under året följa alla aktiviteter i de nyhetsbrev som vi löpande skickar ut. Glöm inte att du även kan följa projektet i sociala medier.

NÄSTA TRÄFF:
Aktivitetsdagar
i Borlänge
27/2–28/2

Halvtid i nyårstid

Nu när höstterminen är över, och vårterminen står för dörren, kan vi addera ytterligare två roliga dagar med Dalaingenjör under höstlovet och se fram emot intressanta aktivitetsdagar under sportlovet och avslutningen i juni.

I mitten av december invigdes Faluns nya badhus officiellt, och det känns roligt att tänka tillbaka på att vi var den första grupp som besökte badhuset efter att anläggningen var helt färdig, och att vi fick en ingående presentation av både beställaren Falu kommun och de arkitekter som ritat byggnaden.

Nu har vi två träffar kvar under 2023 att se fram

emot. Under sportlovet bekantar vi oss med konstruktion och byggt teknik på Högskolan Dalarna. Vi ska t.ex. jobba med CAD, bygga husmodeller och göra praktiska tillgänglighetövningar. Maja Gesar från Mondo Arkitekter hänger med oss även under sportlovet, då hon ska ge oss en visning av prisbelönte VillaZero.

God fortsättning på det nya året!

Info om tider, transporter och boende finns på nästa sida i detta dokument. Sista anmälningsdag är 3 februari.

Vi ses i Borlänge på sportlovet!

När:

Måndag 27/2–tisdag 28/2

Var:

Högskolan Dalarna, Borlänge.

Start:

Måndag 27/2 kl. 10.00.
Drop-in-fika från kl. 09.30.

Avslutning:

Tisdag 28/2 cirka kl. 16.30

DETALJERAT
PROGRAM I
SEPARAT
DOKUMENT!

Aktivitetsdagar i Borlänge 27/2–28/2

Transporter

Vid detta tillfälle måste du själv ordna med transporten till och från Borlänge. Vi har anpassat programmet så att alla ska kunna ansluta till kl. 10.00 måndag 27 februari, och hinner med ett tåg eller en buss efter att vi avslutat cirka kl. 16.30 tisdag 28 februari.

OBS! Det är viktigt att du sparar dina resekvitton och redovisar dessa för oss, eftersom du inte ska behöva bekosta resorna själv. Blanketten för redovisning av resekvitton och instruktioner som visar hur du går till väga bifogas i ett separat PDF-dokument.

ANMÄL DIG TILL SPORTLOVET SENAST 3/2!

Inför sportlovet vill vi att du anmäler dig **senast 3 februari på följande länk:**

<http://px.nu/jd2ic>

OBS! Du måste även meddela om du inte kan delta, eller om du väljer att hoppa av Dalaingenjör.

Spar dina kvitton!
Vi ersätter utlägg för resor till Borlänge!

Frågor och funderingar?

Vår projektledare Amanda Grafström håller ihop allt det praktiska kring projektet. Kontakta Amanda om ni har frågor och funderingar angående allt som rör Dalaingenjör.

Amanda Grafström

E-post: amanda.grafstrom@2047.nu
Telefon: 0243-20 44 86

Kontakta Amanda om du har frågor eller funderingar.

Boende

Vi övernattar på Vassbo Logi & Event strax utanför Borlänge. Där sover vi antingen i 4-bäddsrum eller 5-bäddsrum, tjejer respektive killar i skilda rum.

Önskemål om vem/vilka du vill sova med?

I din anmälan anger du vem eller vilka du önskar sova tillsammans med. Vi tar hänsyn till era önskemål och ska göra vårt bästa för att sovgrupperna ska bli bra. Möjligheten finns att sova hemma för den som vill. Meddela detta i din anmälan.

Arkitektur i alla dess former – från skatepark till badhus och gruvliga underverk

Aktivitetsdagarna under höstlovet i Falun innehöll besök på både den ljuvliga och den gruvliga sidan. Det nya badhuset på Lugnet imponerade, och det gjorde även Falu Gruva och Falu Rödfärg, som än idag bidrar till att sätta färg på Sverige.

Platsanalys i Faluns skatepark. Vad saknas? Vad kan förbättras?

Workshop med platsanalys

Maja Gesar från Mondo Arkitekter är ett känt ansikte för Dalaingenjörerna vid det här laget, eftersom hon även höll i den inledande arkitekturföreläsningen i juni. Hon och Pernilla Wåhlin Norén, stadsarkitekt i Borlänge, fick inleda måndagen i de lånade lokalerna på Västra skolan. Under deras workshop fick deltagarna i mindre grupper göra platsanalyser av Hyttgårdsparken. Skateparken, som ritats av arkitekten Johan Berglund från Falun, är ett populärt tillhåll för både små och stora Falubor som byggts ut i flera etapper. Men saknas det fortfarande något i parken? Vilka funktioner borde tillföras för att tillgodose olika behov? Förmiddagen avslutades med intressanta diskussioner kring deltagarnas observationer och idéer.

Arkitekturpromenad till lunchen

Så klart gjordes ett avbrott för lunch, då Maja och Pernilla ledde oss på en arkitekturvandring

genom särskilt utvalda delar av Falun på väg till lunchrestaurangen. Kulturhuset tio14 ritat av Hakon Ahlberg är en byggnad med modernistisk stil med glasfasader mot Faluån samt tak av kopparplåt. En annan spännande byggnad, även den uppförd efter Hakon Ahlbergs ritningar, är Dalarnas Museum, som även är värt att besöka invändigt.

Proffsig guide trollband besökarna

Lunchen serverades på restaurang Bergslagsmässen, med närhet till Bergslagens (nuvarande Stora Enso) byggnad i centrala Falun. I entrén mötte vi Sara Jons, VD för Ljungbergsfonden, och Gunilla Hedenblad, antikvarie vid Falu Gruva. Trots att byggnaden ligger centralt vid Stora torget är det få som tänker på vilket exklusivt och unikt hus detta är när de flanerar på intilliggande gator.

Gunilla trollband oss med sin inspirerande presentation av byggnaden, sina kunskaper om forna direktören för Stora, Erik Johan Ljungberg, samt gruvans betydelse för Falun. Hon lyckades verkligen förmedla hur speciella lokalerna är! Vi fick se de gamla välbevarade delarna av huset där direktör Ljungberg under en tid bodde och sist – men absolut inte minst – fick vi göra entré i den del av byggnaden som

Under arkitekturpromenaden till lunchrestaurangen passerades bland annat Dalarnas Museum, som uppfördes 1962 efter Hakon Ahlbergs ritningar.

ofta omnämns som "Faluns mest exklusiva rum". Vi talar såklart om Bergslagssalongen. Imponerande takhöjd, stora ståtliga kristallkronor, sex eller åtta kåkelugnar och gott om dyrbar konst. Bergslagssalongen är inte tillgänglig för allmänheten. Många förfrågningar görs inför bröllop och större fester, men salen används enbart för slutna sällskap vid högtidliga sammankomster, som på något sätt har en koppling till Stora Enso.

Gunilla släpper ut oss genom den stora kopparporten som öppnar sig mot Svärdsjögatan och Kristine kyrka. Vi var inte tillåtna att fotografera inne i byggnaden, men vi kan nog säga att fina minnesbilder ändå bevarats hos var och en som deltog.

Jack Hanson formade det moderna Falun
Fyllda av känslor och mätta magar lämnade vi Bergslagens kontor och promenerade över Stora torget, som är en viktig plats i Världsarvet Falun. Här finns både Rådhuset och

Stora Kopparbergs Bergslags ABs huvudkontor (nuvarande Stora Enso) har en påkostad arkitektonisk utformning och välbevarade interiörer av mycket stort kulturhistoriskt värde. Tyvärr fick vi inte fotografera inne i byggnaden.

Kristine kyrka, som fått sitt namn efter drottning Kristina, som gav Falun stadsprivilegier år 1641. Gruppen stannar sedan till framför polishuset, som är ritat av Jack Hansson. Jack Hanson är arkitekten bakom en stor del av det moderna Falun. Några av hans mer kända verk är hoppbackarna vid Lugnet i Falun och Maserhallen i Borlänge. Han har även ritat bostadshus, skolor, badhus, kommunala byggnader samt affärs- och kontorshus runt om i Dalarna.

Maja och Pernilla framför polishuset från 1968 som ritats av Jack Hanson. Priset "Årets NollCo2-projekt" fick Mondo arkitekter för VillaZero. Huset i Borlänge kommer vi att besöka under sportlovet.

Besök hos Mondo arkitekter

Med närhet till polishuset ligger Majas arbetsplats, Mondo Arkitekter. Lokalerna är indelade i ett antal zoner som inbjuder till kreativt arbete på olika sätt. En del är där man jobbar och behöver totalt fokus. I den delen ska det vara tyst. I det gemensamma lunchutrymmet tillåts mer ljud och umgänge. Maja skrattar när hon berättar att de har haft ett helt liveband i lunchrummet vid ett tillfälle!

Maja visar också upp det nyvunna priset från "Sweden green building awards". VillaZero – som vi ska besöka under sportlovet

– tilldelades priset "Årets NollCo2-projekt", ett projekt som Mondo genomfört i samarbete med Fiskarhedenvillan och Structor Byggt teknik Dalarna.

Modellbygge

Tillbaka på Västra skolan var det dags för den sista delen av workshopen. Med utgångspunkt i de platsanalyser som gjordes av skateparken var det dags att bygga modeller i wellpapp. Oj, vilka fina modeller det blev! Både läktare, regnskyddade förvaringslösningar, bullerplank med grafittivägg, fler skateramper och rails samt fler sittplatser och möjligheter till gångstråk fanns bland deltagarnas genomtänkta idéer. Imponerande vad som skapades, trots den begränsade tiden! Efter presentationer och diskussioner var det dags att packa ihop för dagen och sätta sig på bussen som skulle ta oss upp till Scandic för middag.

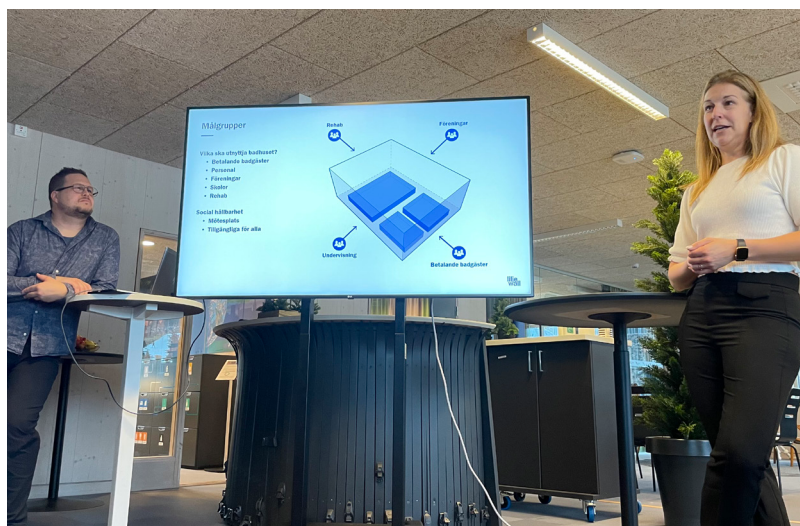
Spökbowling och halloweengodis

Efter middagen var det dags för incheckning i stugorna uppe på Lugnets Camping, för att sedan samlas för lite gemensamt häng i Stora Enso-huset intill skidstadion. Temat för kvällen var såklart Halloween! Det bjöds på spökbål med goda tilltugg, halloweengodispyssel och spökbowling. Det gick också bra att spela kort, sällskapsspel eller bara vara. Kvällen blev jättehärlig och vi kunde gå till sängs efter en spännande och fin dag med skiftande aktiviteter.

Sveriges nyaste badhus

Efter frukost och städning i stugorna startade dagen med en föreläsning av Annelie Idermark och Simon Björk från Liljewalls arkitekter. De hade åkt från Göteborg för att berätta om arbetsprocessen i framtagandet av det nya badhuset på Lugnet i Falun tillsammans med Tomas Jons, fritidschef på Falu kommun.

Efter den inledande föreläsningen var det äntligen dags att få se insidan av badhuset! Vi fick bland annat se rehabbassängen med höj- och sänkbar botten, tävlings- och träningsbassängen och de olika flexibla omklädningsrummen, som verkligen är anpassade för att vara tillgängliga för alla. Familjebadet stoltserar med rutschkana i form av ett hopptorn, ljusstavar som hänger ned från taket – på vilka det projiceras olika bilder som då visas i 3D – och slutligen kårebocken som framträder i en målning. Wow, är väl det minsta man kan säga!

Simon Björk och Annelie Idermark från Liljewall arkitekter i Göteborg berättade om arbetet med det nya badhuset på Lugnet. Tomas Jons, fritidschef på Falu kommun, har varit med under hela byggprocessen, från första mötet för över sju år sedan.

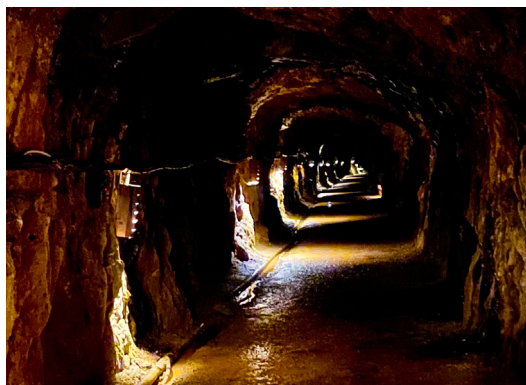

Vi var den första officiella grupp som besökte badhuset efter att Falu kommun och Tomas Jons med sin personal hade tagit över anläggningen från byggherren. Ett sånt tillfälle måste bara firas, så med ett var sitt glas bubbel i handen skålade vi och invigde badhuset på vårt eget vis, medan Tomas Jons och Annelie Idermark klippte det blågula bandet! Den officiella invigningen skedde sedan den 17 december.

Teknik från förr i underjorden

Efter lunch väntade en guidad visning nere i Falu Gruva. Vi hade turen att få guidning i gruvan av en finurlig och skojfrisk guide som

I Faluns nya badhus finns familjebad med lekattraktioner, en tävlings- och träningsbassäng samt en rehabbassäng och en multibassäng som båda har är höj- och sänkbar botten. Vattenytan är totalt cirka 1 000 kvm. I familjebadet finns bl.a. en rutchkana som inspirerats av hoppbackarna på Lugnet.

charmade oss alla. Medan han tog oss med genom vindlande gångar och stora berggrum berättade han om gruvans tusenåriga historia.

Företaget som satt färg på Sverige

Efter besöket i gruvan förflyttade vi oss till en verksamhet som varit aktiv på området sedan 1764. Vi talar såklart om Falu Rödfärg! Viktoria Sundqvist, kvalitets- och miljöchef, samt hennes kollega Anders Wredelius, klimat och miljösamordnare, tog oss med längst produktionslinjen och berättade om processen från slamning till bränning och kokning, för att sedan låta deltagarna koka sin egen färg.

Avslutning utan "vuxenmat"

"För mycket vuxenmat" var en av synpunkterna vi fick efter vår inspirationsresa till Västerås och Stockholm i augusti. Därför kändes det

extra passande att vi kunde avsluta dagarna i Falun med en härlig pizzabuffé hos P-za, som ligger några hundra meter ovanför Falu Rödfärg, alldeles intill Stora stöten. Det blev en skön avrundning på två intensiva dagar, och det var nog få som lämnade restaurangen hungriga.

Amanda och Micke

Spännande tur i Falu Gruva och studiebesök med färgkokning hos Falu Rödfärg avslutades med omtyckt pizzabuffé.

Citat från utvärderingen av dagarna i Falun

Vad tycker du om dagarna som helhet?

"Det var kul! Coolt att få prova på processen med arkitekterna, plananalysen och göra modell och så var det coolt med badhuset och gruvan och kul att få göra färg!"

"Lärorikt och roligt."

"Snyggt jobbat allihopa!
Keep the good work up!"

"I <3 2047 Science Center"

Vad tyckte du om de gemensamma aktiviteterna under måndagskvällen?

"Det var jättemysigt och kul att bara få umgås lite allihopa!"

"Var lite för långt."

"Aktiviteterarna var jättebra och de har hjälpt mig att lära känna andra."

"Riktigt kul, borde va med på varje träff."

Fråga: Vad tyckte du om besöket och visningen av Bergslagens (Stora Ensos) gamla kontor?

"Balsalen finns i mina drömmar. Generellt väldigt häftigt att få se, alla tavlor och möbler och allt var otroligt. Och att ens få sitta i kungastolen. Wow!"

Vad tyckte du om övernattningen i stugorna?

"Riktigt trevliga rumskamrater och mysigt med frukost på rummet!"

"Jag tycker det var bra, dock så sov jag lite sisådär men det var bra överlag!"

Vad tyckte du om studiebesöket vid det nya badhuset på Lugnet?

"Jag såg fram emot detta ända sen jag fick reda på det i somras, och det var fantastiskt och svårslaget!"

"Jättecoolt och kul att få höra alla tankar bakom allting! Det var också coolt att få se det tekniska, jag hade sett ganska mycket redan då jag sommarjobbade på ett badhus men det var coolt att få höra vad allting var till för!"

"Så väl utformat för att fungera för alla individer, mycket intressant och roligt besök. Extra roligt med bubbel såklart. Och falukorven!"

Vad tyckte du om stadsvandringen som gjordes till och från lunchen?

"Kul med historia!"

"Lite kallt men fin arkitektur. Han som undrade om vi väntade på Jesus var kul."

"Det var intressant med lite historia och få lite nya perspektiv, att man kan se tiden i hur husen är byggda!"

Vad tyckte du om studiebesöket på Mondo Arkitekter?

"Mysig arbetsplats. Kändes som att man fick en inblick i vardagen liksom, det kändes lite riktigare som ett yrke och inte bara det här konceptet jag har i huvudet".

Något övrigt du vill dela med dig av?

"Jag tycker att det var väldigt bra och roliga två dagar, har egentligen ingenting att klaga över!"

"Kul med föreläsningar."

"Fem stjärnor för besöket i gruvan."

Läs, lyssna, titta!

Under introduktionsdagen i juni hade vi besök av både press, radio och TV. Här nedan hittar ni länkar till respektive reportage.

SVT Dalarna

svt.se/nyheter/lokalt/dalarna/har-bygger-eleverna-det-hogsta-och-mest-innovativa-tornet

Siljan News

siljannews.se/leksand/pa-lang-sikt-hoppas-vi-att-ungdomarna-ar-vara-framtida-arbetskamrater

Följ Dalaingenjör i sociala medier!

Under varje aktivitetsdag kan alla intresserade följa Dalaingenjör i våra sociala medier. I händelsearkivet på Instagram finns alla Stories från alla aktivitetsdagar sparade.

@2047_science_center
#2047sciencecenter

@2047ScienceCenter
#2047sciencecenter

Dalaingenjör

2047.nu/dalaingenjor

Ett treårigt projekt för ungdomar på högstadiet och gymnasiet med olika tematiska spår varje läsår. Syftet är att skapa intresse för olika naturvetenskapliga och tekniska utbildningar och yrken. Projektet drivs av 2047 Science Center i samverkan med regionala partners.

